

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ NO PERMANENT DE SALUT** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 1833-2002

Fq.Con.núm. 33/27

VI legislatura

Any 2006

Núm. 29

Presidència **de l'Hble. Sr. Josep Simó Gornés i Hachero**

Sessió celebrada dia 18 d'octubre del 2006

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PREGUNTES

- 1) RGE núm. 6336/06**, de l'Hble. Diputada Sra. Joana Lluïsa Mascaró i Melià, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a Pla estratègic de salut mental de les Illes Balears 2006-2010. 402
- 2) RGE núm. 6337/06**, de l'Hble. Diputada Sra. Joana Lluïsa Mascaró i Melià, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a Pla estratègic de salut mental de les Illes Balears 2006-2010 (II). 404
- 3) RGE núm. 6338/06**, de l'Hble. Diputada Sra. Joana Lluïsa Mascaró i Melià, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a Pla estratègic de salut mental de les Illes Balears 2006-2010 (III). 406
- 4) RGE núm. 6339/06**, de l'Hble. Diputada Sra. Joana Lluïsa Mascaró i Melià, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a Pla estratègic de salut mental de les Illes Balears 2006-2010 (IV). 406

EL SR. PRESIDENT:

Senyores i senyors diputats, començam la sessió, i

demanaria si es produeixen substitucions. No hi ha substitucions.

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia, que consisteix en les preguntes RGE núm. 6336, 6337, 6338 i 6339 del 2006. Assisteix l'Hble Consellera de Salut i Consum, Sra. Aina Castillo i Ferrer, acompanyada del doctor Echevarría, coordinador autonòmic de Salut Mental.

1) Pregunta RGE núm. 6336/06, de l'Hble. Diputada Sra. Joana Lluïsa Mascaró i Melià, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a Pla estratègic de salut mental de les Illes Balears 2006-2010.

Per formular la pregunta RGE núm. 6336, relativa al Pla estratègic de salut mental de les Illes Balears, té la paraula la Sra. Joana Maria Mascaró per un temps de 10 minuts. Joana Lluïsa, perdó.

LA SRA. MASCARÓ I MELIÀ:

Moltes gràcies, Sr. President. Agrair a la consellera que en aquestes hores a vegades no és bo de fer anar a contestar preguntes de l'oposició, per tant agrair la presència.

Bé, dia 24 de maig del 2005 en un debat parlamentari a plenari, el portaveu del Partit Popular ens va anunciar que la consellera de Salut l'havia autoritzat a dir-nos que aviat ens presentarien un pla estratègic de salut mental. Mesos més tard, bastant més tard, ja dins el 2006, el Govern va sol·licitar la compareixença en comissió, a petició pròpia de la consellera de Salut i Consum per presentar el Pla de salut mental, la convocatòria deia això, la petició de compareixença deia això. I finalment, dia 17 de maig del 2006, va tenir lloc la comissió i tots els presents en aquella comissió recordaran que allò que ens va presentar la Sra. Consellera, allò per la qual cosa nosaltres pensàvem que havíem estat convocats, que era un pla de salut mental s'havia convertit en una estratègia, l'Estratègia balear de salut mental de les Illes Balears. Un document, en paraules de la pròpia consellera, tècnic, tan tècnic que fins i tot es va negar a discutir-ho amb la portaveu d'un grup parlamentari perquè va dir que no volia entrar a discutir temes tècnics a un debat polític.

Hem sabut que el Govern o la Conselleria de Salut i Consum tenia preparat un esborrany de pla estratègic de salut mental 2006-2010, que finalment va decidir no tirar endavant o no aprovar-lo, que el resultat seria el mateix. I per això voldríem saber per quin motiu ha renunciat la Conselleria de Salut i Consum a presentar i a aprovar un pla estratègic de salut mental 2006-2010? Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada. Contesta l'Hble. Consellera, per un temps de 10 minuts.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Aina Maria Castillo i Ferrer):

Moltes gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Sra. Mascaró, moltes gràcies per la seva consideració, es veu

que això que l'hagin feta portaveu la fa més considerada amb els consellers, però en qualsevol cas podem venir a qualsevol hora a contestar preguntes d'interès per als ciutadans.

La Conselleria de Salut no ha renunciat a fer una estratègia de salut mental, o un pla de salut mental, com vostè ho vulgui dir, sinó més bé tot el contrari. A la Conselleria de Salut va ser un dels objectius que ens vàrem posar des del primer dia i, de fet, es demostra amb el nomenament del coordinador de Salut Mental, que avui m'acompanya, el doctor Echevarría, qui, a més, és un professional del sector i a més triat amb tota intenció, perquè volíem donar pau a un sector on no n'hi havia. Recordem que s'havia aixecat una mica aquest sector de salut mental a les Illes Balears perquè, em perdonarà vostè però no puc deixar de dir que bé, que la situació que s'havia creat no era de les més millors possibles entorn a la salut mental i les actuacions que s'havien desenvolupat a la passada legislatura eren més polítiques que pràctiques o dirigides als ciutadans.

Però jo crec que des de llavors hem aconseguit donar una tranquil·litat tremenda, que l'he d'agrair a més al coordinador de Salut Mental i al seu equip, i dir-li, com li deia al principi, que no només no vàrem renunciar sinó que ens vàrem posar a fer feina des del primer dia i jo crec que hem aconseguit una cosa que no s'havia aconseguit en molts d'anys, és a dir, des de l'any 1998 no s'havia aprovat cap document que recollís quin camí s'havia de seguir en salut mental, no només quant a assistència sanitària, sinó també en l'assistència de caire social per als malalts mentals de la nostra comunitat autònoma.

Per tant, jo crec que s'ha fet una feina important, a més una feina consensuada, consensuada amb el Comitè Tècnic que són els tècnics de distintes institucions que són els que han fet aquests documents, i per això vaig dir que era un document tècnic, no és que em negàs a discutir-ho, però ens hem de posar al nivell polític que és aquest Parlament; podem discutir políticament el que sigui, però tècnicament jo faré cas als tècnics de les distintes institucions que hi han participat. I a més, consensuada també amb les associacions de salut mental perquè també s'ha creat el Consell Assessor de Salut Mental, on estan incorporades pràcticament totes aquelles associacions que fan feina en salut mental, i que a més -li vull dir, Sra. Mascaró- ens varen felicitar quan el vàrem reunir per traslladar-li aquesta estratègia de salut mental per la feina important que s'havia fet.

Per tant, no és renunciar, tot el contrari, és agafar el tema de la salut mental i l'atenció als malalts mentals com a una cosa important, com a una prioritat d'aquest govern, fer moltes passes que, si volen, podem entrar a veure el que s'ha fet fins ara que és molta de feina i el que es farà, perquè hi ha preguntes que ho plantegen, definir el camí en salut mental que s'ha de caminar, per dir-ho de qualque manera, sigui qui sigui qui estigui en el Govern en cada moment i sigui quin sigui el color polític, consensuant amb els tècnics, consensuant amb totes les associacions de malalts i de professionals de salut mental. Per tant, jo crec que això demostra quin és l'interès del Govern, no és renunciar.

Si vostè em diu que el problema aquí és que en lloc de dir-se pla es diu estratègia, idè jo li diré: és ver, vàrem plantejar un pla inicialment, l'única diferència és que el pla està

temporalitzat i dotat de pressupost i l'estratègia només marca el camí a seguir. Jo li diré perquè vàrem passar de pla a estratègia, cosa que no és tan difícil d'entendre perquè, a més, li puc dir que el Ministeri de Sanitat s'ha dedicat a aprovar estratègies, l'Estratègia del càncer, l'Estratègia de la diabetis, per tant, és una opció vàlida per a totes les opcions polítiques, Sra. Mascaró, però es va fer perquè ens vàrem adonar que aquesta conselleria de Salut no podia comprometre pressuposts d'altres institucions, és a dir, el Govern es pot comprometre a invertir en salut a través de Presidència, per a inversions de caire social, o d'Educació, o de Treball, que són els quatre departaments implicats, però jo no em puc comprometre a dir quin pressupost destinaran els consells insulars que tenen competències sociosanitàries, on també hi ha la salut mental, i per tant, no podia fer un pla de manera absolutament completa i integral des d'aquest punt de vista.

I per això es va optar i es va canviar el nom de pla per estratègia. Però, Sra. Mascaró, com a consellera de Salut la meva satisfacció és que avui sabem quin camí hem de seguir. Fa molt de temps que no sabíem aquest camí, feia molt de temps que els professionals, els tècnics, no s'havien assegut a definir a l'administració les passes que s'havien de fer i els recursos que s'havien de posar en marxa. Jo crec que avui ho tenim i crec que per això ens hem d'alegrar tots, Sra. Mascaró, i no discutir terminologia, si pla o estratègia, perquè crec que el realment important és que els malalts mentals i les seves famílies tinguin la tranquil·litat que en tenim cura i que ho tenim prioritzat per part de l'administració sanitària.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. En torn de rèplica té la paraula la Sra. Mascaró per cinc minuts.

LA SRA. MASCARÓ I MELIÀ:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Bé, una prèvia, no és que sigui més considerada perquè m'hagin donat un altre càrrec, és que per experiència personal sé que aquesta no és una bona hora. Res més.

Parla de legislatures anteriors i no hi entraré. Sí que, però, veig, no m'alegra, perquè em sap greu, que confirmi les nostres sospites, no renunciem a un pla, que de fet sí que hi renunciem perquè si li diguessin pla això suposaria una temporalitat, per tant podríem controlar quan s'han de fer les actuacions i si no es fan demanar explicacions i suposaria doblers. Per tant, ha llevat el principal de qualsevol actuació en qualsevol àmbit, sigui quin sigui, i en salut mental encara és més greu, ha llevat el més important, saber quan es faran les coses i quines partides econòmiques s'hi destinaran.

Per tant, confirma les nostres sospites, que no és que hagin renunciat a fer un pla perquè sí, sinó que no s'han volgut coordinar amb els consells insulars per pactar quines actuacions es podrien dur a terme i, sobretot, que no hi han volgut posar doblers. No em digui que és perquè el Govern no pot comprometre actuacions d'altres administracions, es fan moltíssim de plans i es comprometen: el Pla de drogues, que

comença des de l'Estat i compromet tothom; amb la Llei de drogues, la qual es va aprovar aquí baix, bé que les comprometen les administracions, i és una llei que es va aprovar sense finançament, la llei no n'inclou de finançament. Per tant, quan hi ha voluntat realment de dur-se endavant s'hi du.

Per tant, lamentam que hagi renunciat a la voluntat de coordinar-se amb altres administracions i sobretot que hagi renunciat a la voluntat, o que no hagi estat capaç de convèncer el seu propi govern per destinar més recursos a un dels àmbits de la salut més necessaris, començant ja per la prevenció, que és la salut mental. Simplement dir-li això.

Després dir que el realment important d'aquest pla, tant si li deia pla estratègic com si li llevava el pla i es quedava amb l'estratègia, eren aquestes dues coses: la temporalitat, saber quan, que és el que vostè diu, simplement les diferències, això era la part important d'aquell document que vostè ens va donar, la temporalitat, i el finançament. I són les dues coses que fallen, per tant, tampoc no es podran dur endavant, cosa que lamentam.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Li contesta la consellera, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Aina Maria Castillo i Ferrer):

Sí, gràcies, Sr. President. Miri, Sra. Mascaró, potser vostè no ho vol entendre perquè ha de prendre aquesta postura. El fet de passar a estratègia no vol dir que aquest govern no hagi assumit un compromís de temporalitat i de finançament, de fet li he de dir que des de l'any 2004 aquest govern, i segons el que tenim previst fins a l'any que ve, invertirà només en salut mental més de 4 milions d'euros, i, si vol, podem entrar al detall de totes les actuacions que s'han desenvolupat. Per tant, no és una qüestió que aquest govern i aquesta conselleria no vulguin assumir temporalitat i finançament, li he dit, 2004, 2005, 2006, 2007 tenim perfectament planificades les actuacions que s'havien de desenvolupar, d'acord amb l'estratègia que s'ha aprovat ara, perquè al final són els mateixos tècnics els que hi fan feina i ens poden guiar amb les actuacions.

Per cert, molt important, perquè en altres moments el que s'ha fet és esperar a tenir l'estratègia per fer feina, en aquest cas, no. En aquest cas, des del primer dia ens vàrem posar a fer feina. Record que la primera actuació que vàrem fer va ser crear la unitat de salut mental infantojuvenil a Manacor, perquè els nins de Manacor o de la comarca de Manacor no baixaven a Palma a rebre aquesta assistència. Vàrem crear aquesta unitat i vàrem, fins i tot, ampliar la de Palma perquè tenia molta pressió. Després d'aquesta actuació en segueixen moltes, és a dir, millor dotació de les unitats de salut mental, creació dels hospitals de dia psiquiàtrics a l'hospital de Son Llätzer i ampliació de Son Dureta. I, en definitiva, la contractació de prop de 100 professionals nous a la salut mental, Sra. Mascaró, 100 professionals més a salut mental.

Per tant, crec que precisament la crítica que es pot fer a aquesta conselleria respecte a l'actuació en salut mental no és precisament la manca de voluntat, la manca de finançament i la manca d'actuacions, perquè ja li he demostrat i només li he relatat unes quantes de les que hem duit endavant a través de la Coordinació autonòmica de salut mental d'aquelles que hem desenvolupat. És a dir, 4 milions d'euros, 4 milions d'euros, Sra. Mascaró, invertits en salut mental.

Per tant, el canvi de pla a estratègia no és per manca de compromís d'aquest govern, Sra. Mascaró, és perquè no hem aconseguit traslladar a altres institucions que la salut mental, que tots sabem els problemes que ha tengut, que de sempre ha estat una qüestió simplement de salut, idò, les institucions o els departaments que tenen responsabilitat en la matèria, responsabilitat social o sociosanitària, assumeixin aquesta responsabilitat. Sempre s'ha entès que el malalt mental era simplement un malalt, però ens hem oblidat que, a més de l'assistència sanitària que requereix aquesta persona amb una patologia mental, també necessita una assistència social important: atenció a domicili, suport a les seves famílies, teràpies, també, ocupacionals que puguin oferir siguin associacions o siguin institucions, que no és res de salut.

Per tant, Sra. Mascaró, a l'àmbit de salut, 4 milions d'euros és molt més del que s'ha invertit mai en aquesta comunitat autònoma en un període de legislatura, molt més. Per tant, ni és manca de compromís d'actuació ni és manca de finançament, és senzillament que vàrem considerar que cada institució ha d'assumir els compromisos i ha d'actuar com cregui. Si els consells insulars no volen prioritzar l'atenció als malalts mentals no és problema d'aquesta consellera, aquesta consellera traslladarà la necessitat, però evidentment no es pot responsabilitzar aquesta consellera.

Li repetesc, Sra. Mascaró, l'estratègia està marcada, el camí en salut mental està marcat, està consensuat amb els professionals, consensuat amb les associacions de malalts i de professionals de l'àmbit de la salut mental, i a més, duim actuacions desenvolupades per un import de 4 milions d'euros i que ha millorat molt la qualitat de vida d'aquest malalts mentals.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

2) Pregunta RGE núm. 6337/06, de l'Hble. Diputada Sra. Joana Lluïsa Mascaró i Melià, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a Pla estratègic de salut mental de les Illes Balears 2006-2010 (II).

Per formular la pregunta 6337, relativa al Pla estratègic de salut mental, té la paraula la Sra. Joana Lluïsa Mascaró. No ho he dit abans, però si desitja agrupar alguna de les preguntes, només m'ho ha de dir, i ho farem així. Té la paraula per un temps de 10 minuts.

LA SRA. MASCARÓ I MELIÀ.

Moltes gràcies, Sr. President. Tal vegada les dues darreres es podrien agrupar en una si a la consellera li pareix bé.

Bé, la pregunta 6337, el Pla de salut mental és del 98, l'únic que hi ha de moment, que per cert, encara no sabem si s'ha aprovat o no l'Estratègia de salut mental, no sabem si s'ha aprovat ni per qui, però el Pla de salut mental del 98, aposta, com feim tots supòs, per la consolidació del model d'atenció comunitària, referent a salut mental.

L'hospital Psiquiàtric ha complert 100 anys i la conselleria ho celebra. A nosaltres ens pareix bé que es commemorin els 100 anys d'aquest hospital. En el moment de la seva creació era un dels pocs recursos, si no l'únic, que es posava a disposició de les persones que patien malalties mentals, l'únic que es feia en aquells moments era això, recloure-los a institucions, i actualment tots sabem que les polítiques modernes van per uns altres camins. Però pensam que hagués estat bo, que seria bo que la commemoració del Psiquiàtric, a més amb una conselleria tan donada a la propaganda, anàs acompanyada també d'una proposta concreta, temporalitzada i amb pressupost respecte de l'increment, i un increment que demostràs clarament als partits polítics i a la societat l'aposta del Govern i de la Conselleria de Salut per al model d'atenció comunitària.

Per tant, la pregunta és a veure la consellera de Salut quin model d'atenció a persones amb malalties mentals es pretén potenciar des de la seva conselleria?

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Li contesta la consellera, per un temps de deu minuts.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Aina Maria Castillo i Ferrer):

Gràcies, president. Doncs, Sra. Mascaró, d'acord amb el Comitè Tècnic de Salut Mental al qual feia referència, la Llei general de sanitat del 1986 i les Directrius de l'Organització Mundial de la Salut, el model que desenvolupa aquesta conselleria és el model acordat per aquesta normativa i aquestes institucions, el model comunitari.

Crec que durant aquests tres anys és el que hem anat fent, desenvolupant aquest model, potenciant recursos com les unitats de salut mental, unitats mentals infantojuvenils. Ara, per cert, amb la futura obertura de l'Hospital Comarcal d'Inca, passam tota l'atenció d'aguts de l'hospital Psiquiàtric, al qual vostè fa menció, que efectivament compleix 100 anys, la passarem a la comarca d'Inca de tal manera que els ciutadans de la comarca d'Inca també la puguin tenir a la seva comarca i no hagin de venir fins a l'hospital Psiquiàtric, de tal manera que aconseguirem que totes les unitats d'aguts siguin hospitalàries com pertoca i no que quedin residualment en el recinte de l'hospital Psiquiàtric, i hi continuarem fent feina.

Jo crec, Sra. Mascaró, que ja, sincerament, i li dic amb tot l'afecte, crec que és la crítica per la crítica, vostè me diu: és la conselleria de la propaganda. Doncs miri, tal vegada en aquest aniversari del Psiquiàtric no hem fet tanta propaganda com hauríem d'haver fet de totes les actuacions que hem desenvolupat. Jo li puc dir i he recollit abans de venir aquí una mica totes les que havíem desenvolupat, he arribat a comptar fins a 11 actuacions, però n'hi ha més, perquè aquestes són les principals. Les unitats de salut mental infantojuvenil de Manacor que li he comentat; reforçament de la unitat de salut mental infantojuvenil de Palma; potenciació dels hospitals de dia, i per això s'ha obert l'hospital de dia de Son Llätzer i s'ha reforçat el de Son Dureta. Probablement l'illa més desatesa era l'illa de Menorca, on s'ha obert la unitat de mitja estada i unitat comunitària de rehabilitació de Sant Miquel, amb una inversió d'1,2 milions d'euros, la qual va ser iniciada la passada legislatura però que s'ha posat en marxa ara. També les vuit unitats de salut mental que s'han reforçat, de tal manera que s'ha incorporat un nou psiquiatre a cadascuna d'elles i un psicòleg clínic a la majoria d'aquestes, de tal manera que cada unitat de salut mental ha passat de tenir dos psiquiatres i dos psicòlegs clínics a tenir, com a mínim, tres d'aquests professionals respectivament. També s'ha posat en marxa la nova unitat de salut mental de la Creu Roja. S'han informatitzat les històries clíniques, les quals ens donaven problemes a l'hora que els professionals poguessin actuar i tenir tota la informació respecte del malalt. S'ha obert un servei d'integració laboral. S'han contractat, com li deia, prop de 100 professionals més per a aquest àmbit. I s'ha fet aquesta guia de recursos i situació de la xarxa de salut mental, que és la primera vegada que es fa en aquesta comunitat, on es recullen tots els recursos en salut mental que tenim. I d'aquesta manera podem donar una eina important tant als professionals i a les famílies que saben el que tenim a cada moment, crec que és una feina extraordinària per part de la Coordinació de Salut Mental i que hem d'agrair perquè és una eina molt important.

Doncs hem fet totes aquestes actuacions. En tenim previstes bastant més, tenim previst, per exemple, posar un hospital de dia més a l'hospital de Manacor; tenim previst també posar en marxa els equips de tractament (...) i atenció domiciliària, una eina molt important perquè es tracta que aquelles persones que tenen un trastorn mental greu, que moltes vegades no van al recurs sanitari perquè la mateixa patologia que tenen no els fa anar a aquest recurs sanitari, el que es fa és posar en marxa uns equips que van a domicili, per tal que aquestes persones estiguin dins el circuit i estiguin ben ateses. Això s'està posant en marxa, si no vaig equivocada, a l'àrea de Son Llätzer i també a l'àrea d'Eivissa. S'assumeix la unitat de salut mental infantojuvenil d'Eivissa i s'obrirà una unitat d'hospitalització breu per als més petits a l'hospital Universitari de Son Dureta.

Té raó, tal vegada m'he equivocat i en el programa del centenari de l'hospital Psiquiàtric hi hauríem d'haver afegit totes aquestes actuacions i les que estaven pròximes a fer-se. Me sap greu, la pròxima vegada li demanaré consell perquè ens ajudi a preparar el programa, però, Sra. Mascaró, per descomptat no quedarà per manca d'actuacions en salut mental ni manca de finançament, com ja li he dit.

EL SR. PRESIDENT:

En torn de rèplica, té la paraula la Sra. Mascaró.

LA SRA. MASCARÓ I MELIÀ:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. És curiós, Sra. Consellera, que cada vegada que parlau de la normativa bàsica de salut, vos oblidau de la Llei de salut aprovada en aquest Parlament, una temporada que vosaltres no éreu al Govern, simplement és una dada. Ja ha passat altres vegades, parlau de la Llei general de sanitat del 1986, parlau de l'Organització Mundial de la Salut, però sempre oblidau que la Llei de salut d'aquestes illes també en parla una mica de salut mental.

Referent a tots els recursos, el que ens deis ja ens ho vàreu dir el mes de maig i en altres ocasions ens ho heu anat dient. Hi ha una part, però, de la qual mai no deis res perquè segurament no hi heu pogut arribar, ja no s'hi va poder arribar abans i sí pensam que és bàsica en temes de prevenció, en salut mental, que és la prevenció, que també era una de les coses que ens agradaria dir que s'ha fet. Una part important de la política sanitària és la salut pública, la prevenció, l'educació, donar a conèixer aquestes malalties, i en salut mental la prevenció és allà on més necessària és, perquè s'evitarien molts i molts de problemes posteriors.

Per tant, a veure si caminau cap a aquest sentit, si pensau fer algunes coses o si ho deixam de moment perquè els recursos no són suficients?

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Li contesta la consellera, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Aina Maria Castillo i Ferrer):

Sí, gràcies, president. Sra. Mascaró, me'n record molt bé de la Llei de salut, de fet me permetrà que li digui que, si la memòria no me falla, com que jo era diputada en aquest Parlament i de fet vaig participar molt activament en la redacció d'aquella llei, amb la qual no estava d'acord perquè vaig trobar que s'havia perdut la possibilitat de fer una llei més important, però assumeix la responsabilitat, perquè tampoc no l'hem duita endavant aquesta legislatura per manca de temps, record que no hi havia absolutament una paraula respecte de la salut mental. I si hi ha incorporat un article que fa referència a salut mental i al model d'atenció és gràcies a una esmena que va presentar el Partit Popular llavors i que es va incorporar. Per tant, no tenc cap problema a esmentar la Llei de salut, però, precisament, com que és tan poca l'aportació que fa aquesta llei al sistema jurídic, doncs crec que és més important fer referència a la Llei general de sanitat, perquè al final el que fa és recollir exactament el mateix, però no és que no vulgui fer meva aquesta llei. Per suposat, una llei del Parlament és per assumir per tots els ciutadans i per tots els governs.

Respecte de l'estratègia, vostè me demanava si estava aprovada. Va ser aprovada per la Comissió Sociosanitària del Govern ...

EL SR. PRESIDENT:

Un segon, Sra. Consellera. Demanaria silenci, per favor, és que es fa difícil fer el seguiment.

Gràcies, Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Aina Maria Castillo i Ferrer):

Gràcies, president.

L'estratègia va ser aprovada per la Comissió Sociosanitària del Govern, el mes de juliol va ser presentada a aquest Parlament i està pendent l'edició i l'aprovació per Consell de Govern, que avui me deien que segurament es duria la setmana que ve o l'altra, però en qualsevol cas només queda aquesta tramitació formal.

Quant a prevenció, Sra. Mascaró, li he de dir que també està dins l'Estratègia. L'Estratègia marca un camí també en ordre a la prevenció, lògicament, però també ha de tenir en compte l'assistència. El problema és que era una assignatura pendent, feien falta moltes actuacions a l'àmbit de l'assistència en salut mental, perquè les persones que patien una malaltia mental estaven bastant desateses, és ver que s'havia caminat qualche cosa, però feia falta desenvolupar molt. Ara, per suposat, la prevenció ens interessa i per això està dins aquesta Estratègia i marca el camí que hem de seguir.

També li he de dir que el que vostè diu de donar a conèixer aquestes malalties al malalts o a les seves famílies el que han de fer, doncs miri, una cosa que hem fet enguany o aquesta legislatura, que no s'havia fet tampoc la passada legislatura, perquè així ens ho varen traslladar les mateixes associacions, és donar suport a les associacions que fan feina a l'àmbit de la salut mental. Per exemple, ADIPE, (...) convenis que varen aprovar la Comissió Sociosanitària del Govern; ADIPE ha rebut amb un plurianual a sis anys quasi 370.000 euros; l'Associació Girasol, 50.000 euros; es Garrover, 18.000, a través d'aquesta comissió, més uns 60.000 euros que els finançam a través de la Conselleria de Salut, a través de GESMA; s'Estel de Llevant, 46.000 euros, i ACEM Menorca, 24.000 euros. Són ajudes que no havien tengut mai i que gràcies a elles poden funcionar com a associacions, donant una atenció de caire social als malalts i a les seves famílies i també, òbviament, actuant en matèria de prevenció.

Sra. Mascaró, per tant, crec que el que vostè demanava, que era sobre el model que duia a terme la Conselleria de Salut, està molt clar: el que marca la normativa, el que marca l'Estratègia de Salut Mental, aprovada per consens, la qual cosa és molt important, perquè crec que és un mèrit atribuïble al coordinador i pel qual s'ha fet molta de feina. I a través també, Sra. Mascaró, d'una prioritització per part d'aquesta conselleria a l'àmbit de la salut mental. Li repetesc, més de 15 actuacions només en aquest àmbit des de l'any 2004 i més de 4 milions d'euros invertits.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

Entenc, per tant, que les preguntes números 3 i 4 de l'ordre del dia es poden agrupar, si a la consellera li va bé?

3) Pregunta RGE núm. 6338/06, de l'Hble. Diputada Sra. Joana Lluïsa Mascaró i Melià, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a Pla estratègic de salut mental de les Illes Balears 2006-2010 (III).

4) Pregunta RGE núm. 6339/06, de l'Hble. Diputada Sra. Joana Lluïsa Mascaró i Melià, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a Pla estratègic de salut mental de les Illes Balears 2006-2010 (IV).

Molt bé, doncs pot formular conjuntament les preguntes 6338 i 6339, relatives a Pla Estratègic de Salut Mental de les Illes Balears.

LA SRA. MASCARÓ I MELIÀ:

Moltes gràcies, Sr. President. De fet estan relacionades, perquè una demana si la consellera de Salut i Consum pensa que les necessitats de les persones amb malalties mentals tenen una resposta adequada, i l'altra demana si pensa incrementar la coordinació amb les altres administracions i incrementar els recursos.

Ens deia la consellera a la primera pregunta que no havia estat possible fer entendre a les altres institucions la importància de la salut mental i que no podia comprometre els pressuposts d'altres administracions. Per tant, en el pressupost del 2007 seria un bon moment per incrementar-los i poder-los passar a les altres administracions, les quals també tenen qualche tipus de competència, si el problema és només un problema econòmic. Ara que les altres institucions no entenguin la importància de la salut mental, jo no crec que es pugui acusar cap dels consells, per exemple, qui en tenen, que no entenguin la importància de l'atenció en salut mental.

Amb referència al pressupost també, perquè diu que en temes de prevenció també està marcada a l'Estratègia, que l'Estratègia aprovada marca un camí; marca un camí, però no marca un pressupost. Per tant, hi haurà més pressupost l'any que ve per poder destinar a la prevenció, perquè el suport a les entitats, tal vegada els convenis dels quals vostè ens parla es feien agrupats, que no hi hagués cap suport a entitats de salut mental jo, Sra. Consellera, no ho afirmaria amb tanta alegria, però el suport a entitats que fan actuacions no sempre és prevenció a la població en general, perquè quan les famílies estan associades és perquè ja tenen el problema, la prevenció és abans que el problema existeixi; sempre ha així, en la prevenció de drogues, en la prevenció de qualsevol cas de malaltia la prevenció és abans de què es tengui, una vegada que es té és tractament, no és prevenció.

Per tant, pensa la consellera que tenen una resposta adequada a tots els malalts que tenen problemes de salut mental i hi haurà increment de pressupost en el 2007 per poder coordinar-se millor amb aquestes altres institucions, que no s'ha pogut fer un pla, segons vós mateixa deïeu, perquè hi ha d'haver coordinació amb altres institucions i vós no vos podíeu comprometre?

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Per un temps de deu minuts té la paraula la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Aina Maria Castillo i Ferrer):

Sí, gràcies, Sr. President. La veig molt interessada en la prevenció, Sra. Mascaró, i li he de dir, com li he dit abans, que estava marcada a l'Estratègia, la línia quarta de l'Estratègia marca un impuls a l'àmbit de l'atenció primària, no només per a l'assistència, sinó també per a la prevenció i la promoció de la salut, perquè nosaltres considerem que a través d'atenció primària és per on hem d'arribar a les persones. Els centres de salut són probablement els dispositius assistencials més propers que tenim als ciutadans, o que més freqüenta la gent, i per tant entenem que des d'allà s'ha de fer una prevenció, que ja s'està fent, perquè tot el que és la prevenció en matèria de drogodependència, que s'ha fet molta de feina aquesta legislatura, també va encaminada a prevenir patologies o malalties mentals, perquè sabem que moltes drogodependències precisament són origen d'una malaltia mental. Per tant s'està fent.

I per una altra banda també li he de dir que també es crea l'Observatori de la salut mental per donar-nos més informació, i també es fa un impuls important en el que és la formació i la investigació per tal que tot això ens doni informació i puguem avançar en la prevenció.

Respecte als pressuposts, Sra. Mascaró, jo no sé si és que no m'explic; és a dir, jo li he dit..., no li he dit: "Idè fins ara hem fet 11 actuacions que ens han costat tant"; no. És a dir, nosaltres teníem un objectiu molt clar, teníem un horitzó de quatre anys per fer feina. En aquests quatre anys què hem fet?; primer, fer feina per dissenyar el camí que havíem de seguir, que és l'estratègia de salut mental, fer una guia de recursos que ha estat una eina molt important, i les 11 actuacions que li he relatat. Encara queden pendents les altres 4, per exemple en dispositius tan importants com el del tractament assertiu i l'assistència domiciliària per tal de poder captar aquests malalts amb trastorns mentals greus. Tot això ens du a fer una inversió de prop de..., de més de 4 milions d'euros. Clar que hi haurà un increment; si nosaltres posam un psiquiatre més i un psicòleg clínic més a cada unitat de salut mental, idè això és una despesa que es va consolidant, no és que el posem un any i l'any que ve desapareix, no; es va consolidant aquesta despesa i per tant la despesa en salut mental cada any es va incrementant. I és la nostra intenció continuar fent esforços en l'àmbit de la salut mental per tal que puguem tenir la millor assistència per al malalt mental, i també la millor assistència o el millor tractament per a les seves famílies, que tampoc no ens en podem oblidar, perquè és un dels aspectes importants.

I, per cert, Sra. Mascaró, no som imprudent. Jo li puc dir, perquè ho conec de primera mà, perquè m'he reunit amb el doctor Echevarría, amb la vicepresidenta, amb totes les associacions, i jo li puc dir que S'Estel de Llevant, que ara té 46.000 euros, per exemple, a Manacor, només tenia un centre,

on l'ajuntament li finançava les despeses del centre, però no tenia cap ajuda de la Conselleria de Salut. Es Garrover tenia una ajuda que s'ha incrementat ara; és vera que GESMA el subvencionava perquè tenia un centre d'atenció fins que s'han generat els dispositius assistencials corresponents, però s'ha incrementat en 18.000 euros. Girasol no tenia cap ajuda del Govern per fer la seva feina i mantenir la seva associació i els seus associats. Per tant li estic parlant amb molt de coneixement de causa, Sra. Mascaró: estaven desemparades. Ara el que hem fet ha estat intentar donar-los suport en la seva feina, sobretot de caire social i per això ho ha liderat la comissió sociosanitària i la vicepresidenta, que ha firmat aquests convenis, i d'aquesta manera es pot arribar també en un altre aspecte, no només assistencial, a tots aquests malalts i a les seves famílies. Nosaltres pensam que és el camí adequat, és el camí que hem de seguir i, per tant, el continuarem fent.

Sra. Mascaró, jo no entraré a parlar dels consells insulars perquè no vull fer política en aquest tema. Podria dir coses, podria dir quins consells insulars no han rebut amb bons ulls les actuacions que havien de desenvolupar a l'àmbit sociosanitari en salut mental, però no ho he dit amb tota intenció, perquè jo crec que la salut mental és un àmbit on no s'havia fet res, pràcticament, que fa uns anys hem començat a seguir un camí que és l'adequat, ara a més tenim l'estratègia formulada de manera consensuada amb els professionals i amb les associacions, i hem de continuar endavant, perquè crec que si jo venc aquí avui a discutir si una institució, governada per un partit polític o per l'altre, és per culpa d'aquest partit polític que no vol fer una cosa o fer l'altra, crec que poca feina feim en favor del ciutadà i sobretot del malalt mental.

Per tant jo avui venc aquí amb un esperit purament constructiu, Sra. Mascaró, a dir-li que seguim el camí; que, a sobre, tenim l'estratègia; que hem fet una inversió de 4 milions d'euros; hem incrementat 100 professionals en aquest àmbit i hem fet moltes actuacions que han donat qualitat de vida als malalts. Tant de bo pugui anar de la seva mà, Sra. Mascaró, perquè crec que al final si vostè estigués en el meu lloc faria exactament el mateix perquè no faig més que seguir les recomanacions dels tècnics.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. En torn de rèplica té la paraula la Sra. Mascaró per 5 minuts.

LA SRA. MASCARÓ I MELIÀ:

Moltes gràcies, Sr. President. Bé, la prevenció és cert que s'ha de fer a través d'atenció primària i a través dels centres de salut, però vós sabeu perfectament que no hi ha els recursos suficients per a tota la prevenció en salut pública que toca als centres d'atenció primària, ni recursos suficients ni formació suficient en tots els àmbits. Per tant aquí és un dels punts on es podria incrementar el pressupost.

Referent als pressuposts vós em parlau dels quatre..., de l'horitzó dels quatre anys per fer feina. L'horitzó de quatre anys per fer feina el teníeu quan entràreu al Govern; quan dissenyau

una estratègia nova no la feis per als quatre anys passats. Aquesta estratègia l'heu presentada dins el 2006; se suposa que és per a un futur, no serà fins al maig del 2007 i després en farem una de nova. Heu dit vós mateixa que és una línia preparada perquè governi qui governi es pugui tirar endavant. Per tant, si s'ha de poder tirar endavant, ha de preveure un mínim de calendari i, sobretot, un bastant de pressupost, i això és el que jo li deman. No li deman si hi haurà despesa consolidada; ja ho sabem, que quan s'incrementa personal aquests doblers surten als pressuposts i l'any que ve hi han de tornar a ser, si no es retira el personal de la plantilla. Jo no li deman si hi haurà despesa consolidada, jo li deman si pensa incrementar el pressupost el 2007 per dur a terme les actuacions pròpies que li corresponen en temes de salut mental que dissenya l'estratègia que vós heu presentat, i també si hi haurà doblers perquè, les que correspondrien a altres administracions, se'ls pugui traspasar doblers perquè les puguin fer, si n'hi ha cap.

Per tant és això. Vós ho heu reconegut al principi: l'estratègia, l'única diferència que hi ha amb un pla és el pressupost i el calendari. Per tant, si no hi ha ni calendari ni pressupost l'estratègia no es durà a terme, i jo el que vull saber és això. Si l'estratègia és un document de futur -perquè no em digui que allò que ha presentat és per als quatre anys de govern del Partit Popular, perquè varen començar el 2003 i acabaran el 2007, després hi torna haver eleccions-, si és de futur, el 2007 hi haurà un increment perquè, en allò que es pugui posar en marxa el 2007, hi hagi alguna cosa nova?, o simplement hi haurà una consolidació dels pressuposts dels 2006? Haurà servit de alguna cosa aquesta estratègia o només serà un altre paper?, perquè si l'única cosa que es fa el 2007 és consolidar els pressuposts del 2006, l'estratègia no servirà de res.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Li contesta, en torn de contrarèplica, la consellera per un temps de 5 minuts.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Aina Maria Castillo i Ferrer):

Gràcies, Sr. President. Sra. Mascaró, òbviament cada administració ha d'assumir les seves competències. Això que, perquè els consells o qui sigui no assumeixen la seva competència, la solució no és que el Govern augmenti la partida, que li enviï els doblers i que faci la gestió que ha de fer o l'actuació que ha de fer. Aquí cadascú ha d'assumir les competències que té i la responsabilitat, i ha de prioritzar el que més els interessa. Jo li dic que les altres institucions facin el que vulguin, jo li puc parlar del Govern, Sra. Mascaró, i no de les altres administracions ni institucions.

Per una altra banda jo ara no li puc donar la xifra que estarà en el pressupost de l'any 2007 o en el projecte de pressuposts de l'any 2007, perquè sincerament no la dug; en poc temps la tendrem i vostè en podrà disposar. Però, Sra. Mascaró, és que jo li dic una cosa tan senzilla i tan lògica com que, si a més del que feim fins ara afegim més actuacions, home, tant de bo ens sortís a cost fer-ho, però és que no és així; per tant tendrem un

increment, òbviament, de pressupost dirigit a aquestes actuacions o, com a mínim, posarem en marxa noves actuacions com les ja li he dit, com aquestes unitats de tractament assertiu i atenció domiciliària, com la unitat d'hospitalització breu d'infants de l'Hospital de Son Dureta, com l'actuació de Manacor, i totes les altres, i sobretot dirigides a donar la millor assistència i també el millor tractament de caire social que puguem als malalts mentals.

Però, Sra. Mascaró, jo crec que és molt fàcil fer crítica per crítica. Miri, ara s'ha aprovat l'Estratègia de salut mental perquè finalment s'ha consensuat la redacció d'un document. Jo li dic que nosaltres no hem esperat a tenir aquesta estratègia per posar-la en marxa; nosaltres, precisament perquè els que posen en marxa aquestes actuacions són els tècnics que estan redactant aquesta estratègia, hem pogut dur endavant actuacions que, clar, hagués estat molt fàcil dir que destinaríem aquests doblers a altres temes perquè, com que encara no teníem l'estratègia, no podíem fer res. No; hem fet feina mentre es redactava l'estratègia.

Aquesta estratègia no té límit temporal. Vostè sap, si llegeix l'estratègia, que la té...; una altra cosa és que no se l'hagi llegida per venir a aquesta comissió a formular les preguntes i que mai no se l'hagi llegida; jo entenc que és un document extens i que potser és una mica tècnic, però si vostè la llegeix i veu les línies d'actuació, encara queda molt a fer en salut mental, però molt a fer. S'ha fet molt, però queda molt a fer, perquè de totes les línies d'actuació, les 12 línies estratègiques que conté aquesta estratègia, idè s'han de desenvolupar, i per exemple l'àmbit de la prevenció, que vostè deia, és un àmbit a desenvolupar, també, a l'àmbit de l'atenció primària; la creació de l'observatori: la coordinació amb els recursos judicials i que es pugui també actuar sobre les persones que tenim sota processos judicials o fins i tot tancades a la presó... És que hi ha moltes actuacions per fer.

Ara, vostè no em digui que no hem fet res, perquè jo li dic que mai no s'havia fet, o almanco la passada legislatura, que és quan ens podem comparar, que salut mental es va gestionar durant quatre anys -no es que es rebessin les competències dos anys abans de les eleccions sinó quatre anys- i no es va fer mai la inversió que s'ha fet aquesta legislatura: 4 milions d'euros, Sra. Mascaró. Això li demostra la voluntat i l'interès que té aquest govern per desenvolupar actuacions a l'àmbit sanitari que puguin contemplar l'atenció a totes les patologies, des de la prevenció a l'assistència i a la rehabilitació, però a tots els àmbits i a totes les patologies. També en salut mental, que els malalts mentals moltes vegades han estat els grans oblidats, però ara tenen més professionals -100 professionals-, tenen més recursos -hospitals de dia psiquiàtrics, que són una eina o un recurs molt important fins i tot per a les famílies i per al mateix malalt-, tenim més unitats de salut mental infantil i juvenil, tenim una unitat a Menorca que no teníem, tenim molts de dispositius més que no existien; els malalts de la comarca d'Inca podran anar a l'Hospital d'Inca en lloc d'anar a l'Hospital Psiquiàtric... Jo crec que hem anat avançant, Sra. Mascaró, sincerament, i li dic que s'ha fet una feina extraordinària per part de la coordinació autonòmica de salut mental i per professionals que formen part d'aquest sector.

I prova que molt malament no ho hem fet és que mentre la passada legislatura tot el dia hi havia moviments socials i dels professionals que criticaven la gestió de la Conselleria de Salut, i en canvi, sincerament, Sra. Mascaró, agraesc que fins ara aquesta consellera només han tengut el suport dels professionals, per definir l'estratègia i per dur-la endavant en la mesura en què hem tengut temps durant aquesta legislatura.

Però jo em qued amb això, Sra. Mascaró: en què hem fet feina, no ens hem quedat aturats, i ara a sobre tenim l'estratègia, que des de l'any 98 no estava definida a la comunitat autònoma, amb una inversió de més de 4 milions d'euros, més de 100 professionals contractats i amb un compromís ferm d'aquest govern de fer feina perquè els malalts mentals i les seves famílies guanyin en qualitat de vida.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera.

Una vegada esgotat l'ordre del dia d'avui volem agrair la presència de la consellera i del doctor Echevarría.

I no havent-hi més assumptes a tractar s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 8
07001 PALMA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma